

УДК 378.147.88+371.315+613.95+616.314+575.826

**АДАПТАЦІЯ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ
“ЗАХИСТ ІСТОРІЇ ХВОРОБИ” НА V КУРСІ СТОМАТОЛОГІЧНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ІФНМУ ДО
УМОВ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

I. Р. Костюк

ДВНЗ “Івано-Франківський національний медичний університет”

**ADAPTATION OF A METHOD OF CONDUCTING A PRACTICAL
SEMINAR “SUBMISSION OF THE MEDICAL HISTORY CASE” ON THE
V COURSE OF STOMATOLOGICAL FACULTY, PEDIATRIC
STOMATOLOGY DEPARTMENT OF IVANO-FRANKIVSK NATIONAL
MEDICAL UNIVERSITY ACCORDING TO CREDIT-MODULE
EDUCATIONAL SYSTEM**

I. R. Kostiuk

SHEI “Ivano-Frankivsk National Medical University”

Одним із найефективніших способів професійного вдосконалення спеціаліста в галузі медицини, на нашу думку, є участь у науково-практичних конференціях, де відбувається спілкування з колегами, обмін досвідом, ознайомлення з новинками науки і техніки. Ми пропонуємо проводити практичне заняття на V курсі стоматологічного факультету на тему “Захист історії хвороби” як ділову гру у вигляді конференції та адаптувати його до умов кредитно-модульної системи освіти. Під час участі в конференції кожен студент має змогу проявити себе як доповідач та як активний учасник. При цьому викладач займає позицію ведучого конференції. Оцінка за тему “Захист історії хвороби” включає такі складові: за написання роботи, за її презентацію, за активну участь у конференції, тобто за уміння студента формулювати запитання до колеги та самому давати вичерпну і лаконічну відповідь на поставлені запитання, демонструючи свій рівень підготовки, та за тестовий контроль. Методика проведення заняття по захисту історії хвороби у формі ділової гри в умовах кредитно-модульної системи освіти спонукає студентів до творчого підходу в засвоєнні складних питань дитячої терапевтичної стоматології, формує клінічне мислення й одночасно включає в себе елемент підготовки до ліцензійного іспиту “Крок-2. Стоматологія”.

One of the most convincing methods of the professional medical trainings, in our opinion is engagement in scientific-practical conferences where the colleagues communicate as well as share experience and information of the latest scientific and technological achievements. We would like to suggest the management of the practical seminar “Submission of the medical history case” as „vocational game” in form of a of the conference when each student will perform as a speaker and percipient and adjust it to the condition of credit-module system. The role of the pedagogue is to direct the conference. The submission is assessed according to the following criteria: the written report form itself, the presentation and engagement in the debates demonstrating good question and answer skills and for the test control.

We believe that this method in form of conference will stimulate the student to the creativity in studying of the pediatric stomatology and building clinical thinking as well as being a part of the training to licence exam “Step-2. Stomatology”.

Вступ. На сучасному етапі розвитку суспільства пріоритетним завданням вищої медичної школи є визначення та обґрунтування моделі лікаря майбутнього [1, 2]. Актуальність проблеми підвищення якості навчання студентів зумовлена необхідністю формування нового світогляду висококваліфікованого ліка-

ря, який повинен досконало володіти основами фундаментальних та класичних знань [3–5]. Для розв’язання цієї проблеми викладачам вищих медичних навчальних закладів необхідно розробляти оптимальні методи розумового напруження студентів із подальшим впровадженням їх у навчальний процес, метою якого є формування клінічного мислення з обов’язковими елементами вміння самостійно прийма-

ти рішення стосовно постановки правильного діагнозу й обрання оптимальної лікарської тактики. Якість підготовки спеціалістів зазвичай визначається такими основними принципами навчання, як постановка цілей, зміст дисципліни та методика викладання предмета [6].

Запорукою професійного успіху лікаря-стоматолога є постійне навчання, удосконалення рівня своїх знань та навичок, оволодіння новими методиками та технологіями, тобто практикуючий лікар повинен розвиватися та не відставати від науково-технічного прогресу. Одним із найефективніших способів професійного вдосконалення лікаря-стоматолога, на нашу думку, є участь у науково-практичних конференціях, під час яких відбувається спілкування з колегами, обмін досвідом, ознайомлення з новинками науки і техніки.

Нашою метою є допомога студентам в усвідомленні всього вищесказаного і якісна підготовка їх до професійного життя. Ми повинні навчити майбутніх лікарів публічно виступати, щоб доносити до слухачів своє бачення проблеми, а також слухати та вникати в почуте, коректно вступати в дискусію, правильно формулювати запитання до доповідача й самому давати вичерпну та лаконічну відповідь на поставлені запитання.

Основна частина. На кафедрі дитячої стоматології ІФНМУ здійснюється активний пошук можливостей підвищення якості та вдосконалення навчально-методичної роботи для підготовки кваліфікованого спеціаліста в галузі стоматології. З цією метою кафедрою було розроблено методику проведення захисту історії хвороби віртуального пацієнта [7], за якою ми пропонуємо проводити практичне заняття по захисту історії хвороби як ділову гру у вигляді конференції. Під час участі у ній кожний студент має змогу проявити себе як доповідач та як активний учасник. При цьому викладач займає позицію ведучого конференції. На V курсі цю методику нами було адаптовано відповідно до умов кредитно-модульної системи освіти.

На тему практичного заняття “Захист історії хвороби. Контрольне заняття змістового модуля” на V курсі (дев’ятий семестр) згідно з Типовою навчальною програмою відводиться чотири академічні години. Таким чином для проведення конференції можна використати фактично три години (дві пари), оскільки захист історії хвороби це, по суті, і є підведення підсумку знань студентів по захворюваннях слизової оболонки порожнини рота та пародонта. Викладач заздалегідь роздає студентам теми для

написання історії хвороби. При цьому перевага надається складним діагнозам та синдромам, які важче засвоюються студентами на практичному занятті або потребують самостійного опрацювання, наприклад: пародонтальний синдром, псоріаз, гонорейний чи хламідійний стоматит і т. п. Для підготовки роботи студентам рекомендується користуватися додатковими науковими джерелами та джерелами мережі Інтернет. Перевірені історії хвороби викладач роздає студентам напередодні захисту для можливості ознайомлення із зауваженнями та їх виправлення для допрацювання роботи при потребі. На парі проводиться власне ділова гра у вигляді конференції, що має таку структурно-логічну схему:

1. Вступне слово викладача: висвітлення актуальності та мотивація студентів. Регламент – 5 хвилин.

2. Написання тестових завдань для виявлення вхідного рівня знань (10 тестів для кожного студента з банку тестів до ліцензійного іспиту “Крок-2. Стоматологія”) та аналіз правильних відповідей. Регламент 15 хвилин.

3. Презентація історії хвороби (доповідь студента), що може супроводжуватися демонстрацією навчального матеріалу (фото віртуального пацієнта з проявами хвороби, заповнені бланки результатів аналізу крові, сечі і т. п., рентгенограми тощо). Регламент виступу – 5–7 хвилин на кожного студента групи.

4. Обговорення проблеми, запитання колег. Регламент – 7–8 хвилин на кожного доповідаючого.

5. Написання тестових завдань для виявлення заключного рівня знань (10 тестів для кожного студента з банку тестів до ліцензійного іспиту “Крок-2. Стоматологія”) та аналіз правильних відповідей. Регламент 15 хвилин.

6. Заключне слово викладача, підведення підсумків, оцінювання. Регламент – 10 хвилин.

Отже, у підсумку за тему практичного заняття “Захист історії хвороби. Контроль змістового модуля” виставляється оцінка, що включає такі складові: перша – за написання тестів для виявлення вхідного та заключного рівня знань (максимально – 3,0 бали), друга – за написання роботи (максимально – 2,0 бали), третя – за її презентацію (максимально – 2,0 бали), четверта – за участь у конференції (максимально – 2,0 бали), тобто за уміння правильно і коректно формулювати запитання до колеги та самому відповідати на поставлені запитання, що свідчить про рівень підготовки студента за всім пройденим матеріалом та рівень засвоєння знань по тих темах, які висвітлювалися на конференції. У зв’язку з цим

сумарна позитивна оцінка може бути розцінена як підсумкова і складатиме максимально – 9,0 балів, а мінімально – 4,5 бала.

Висновки. Таким чином, методика проведення заняття по захисту історії хвороби у формі ділової гри – конференції – спонукає студента до творчого підходу у вивченні дисципліни “Дитяча терапевтична стоматологія” та включає в себе обов’язковий

елемент підготовки до ліцензійного іспиту, що полягає у розборі тестових завдань із банку “Крок-2. Стоматологія”. Така методика проведення заняття в умовах кредитно-модульної системи освіти допомагає формувати у студентів клінічне мислення, розширює, поглиблює та систематизує одержані знання, виробляє навички професійного спілкування, медичної етики та деонтології, викристалізовує майбутнього фахівця.

Література

1. Нейко Є. М. Науковий та професійний рейтинги як засіб підвищення мотивації студентської діяльності / Є. М. Нейко, Л. В. Глушко, М. І. Мізюк // Досвід впровадження основних засад Болонського процесу в систему вищої медичної (фармацевтичної) освіти (Тернопіль, 14–15 квітня 2005 року). – Тернопіль : Укрмедкнига, 2005. – С. 157–163.
2. Система управління якістю медичної освіти в Україні / [І. Є. Булах, О. П. Волосовець, Ю. В. Вороненко та ін.]. – Д. : АРТ-ПРЕС, 2003. – 212 с.
3. Деміховська О. В. Проблема інтеграції наук у системі вищої медичної освіти / О. В. Деміховська // Медична освіта. – 2001. – № 1. – С. 22–24.
4. Козак Т. М. Педагогічна співтворчість викладача і студентів в рамках кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Т. М. Козак // Розвиток наукових

досліджень – 2005: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава, 2005. – Т. 5. – С. 42–44.

5. Шляхи поглиблення інтеграції навчальних дисциплін при підготовці лікарів медичного та стоматологічного факультетів / Т. П. Гарник, В. В. Поканевич, Т. К. Шураєва [та ін.] // Проблеми підготовки медичних та фармацевтичних кадрів в Україні. – Київ-Дніпропетровськ, 2001. – С. 407–408.

6. Hayhow Brad. A call for community values in medical institutions / Brad Hayhow // The Medical Journal of Australia. – 2004. – № 181 (7). – P. 365.

7. Лучинський М. А. Методика проведення захисту історії хвороби віртуального пацієнта із захворюванням слизової оболонки порожнини рота / М. А. Лучинський, І. С. Лісецька, І. Р. Костюк // Свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію № 2/2541 від 25.01.2007 року.

Отримано 24.09.14